

PÄKAPIKUTAJA

Võru Lasteaia Päkapikk ajaleht

Fotod teinud Rosa Ayuso Moreno

Sõpradega koos on toredam!

Muusikaõpetaja Kadri Mähar

Päkapikud on aastaid lugu pidanud heast sõprade vahelisest koostööst - olgu selleks siis ühine rahvakalendri tähtpäevade tähistamine või muu tore sündmus.

Käesoleva aasta sügis on olnud küll sündmustevaesem, kuid sellegipoolest oleme keerulisele olukorrale vaatamata mõned toredad ettevõtmised ühiselt teoks teinud. Sõpradega Okasoorikese lasteaiast võtsime nõuks tähistada mardini ning kadripäeva, ehk siis mardipäeval käisid Okasroosikese lasteaia õuealal külas Päkapiku lasteaia Hampeli ja Unistaja rühma mardisandid ning kadripäeval võtsime omakorda vastu Okasroosikese lasteaia kadrisante.

Foto Rosa Ayuso Moreno

**Unistaja ja Hampeli rühma mardisandid
teel Okasroosikese lasteaeda**

Ühine sanditamine on tore, sest igal majal on omad toredad sandis käimise traditsioonid. Sandiperega mängides, tantsides ning laule lauldes oli nii äratundmisrõõmu, kui ka päris uut teadasaamist. Olulisem kõigest aga ikka see, et vanad kombesid ning traditsioonid säiliks ning mardini ning kadriõnn kogu aasta kehtaks. Ühtlasi andsime panuse ka „Hakkame santima“ mardisantide rahvaloendusse, mille tänutäheks ka Eesti Folkloorinõukogu tänukirja pälvisime.

Okasroosikese lasteaia kadrisandid

Meie teine ühine ettevõtmine toimub aga koostöös Punamütsikese lasteaia õpetajatega. Juba 2015. aastal kokkupandud Võru lasteaednike naisrühm otsustas taas uue väljakutse vastu võtta, nimelt kandideerivad nad III Naiste tantsupeole. Pidude toimub 13. juunil 2021. aastal Jõgeval. Varsemalt on rühm osalenud 2016. aastal II Naiste tantsupeol ning 2018. aastal III Kagu-Eesti tantsupeol. Lisaks kahe lasteaia õpetajatele on rühmaga taas liitunud ka meie vabatahtlikud, kelleks seekord on siis Rosa Ayuso Hispaaniast ja Vanessa Austriast. Tore on näha kuidas eesti rahvatantsud neile järjest rohkem meeldima on hakanud ja saame vaid öelda aitäh, et meiega olete. Nii et lõpetuseks saamegi öelda, et vaatamata keerulistele oludele on sõpradega alati koos tore!

Võru lasteaednike naisrühm II Naiste tantsupeol Jõgeval

Punane, must, valge, Rosa...

Kadi Kronberg, Piret Kroon, Maie Kuklane

Värvilisest oktoobrist sai märkamatult porine ja pime november. Kui loodus on oma värvidega kitsi, siis tuleb ise rohkem pingutada, et meid ümbritsevat maailma erksamaks muuta. Hampelite igapäevane elu on kirjumirju, aga mõned toonid novembrikuust tooks rohkem esile.

Punane. Hampleid võeti koolieelikute kampa ja saime kohtuda Päästeametiga.

Tormi: "Onu läks tõstukiga taevasse!"

Eliise: "Mulle meeldisid vilkurid. Ja kui tuli põleb, siis tuleb tuletõrje kutsuda."

Lenna: "Nii lõbus oli tuletõrjeautost läbi käia."

Lisaana: "Onu rääkis tuletõrjejuttu. Et lage küljes peab olema see masin, et kui tuli hakkab käima. Ja onni ka ei tohi küünalt panna, sest onn võib ära põleda."

Egert: "Mulle meeldis redel, kirves ja tuletõrje rattad. Tikkudega ei tohi mängida. Ja puidutopsi peale, sinna kuhu see mees pani, ei tohi küünalt panna."

Sören: "Küünalt ei tohi jätta põlema, sest kardin põleb ära."

Kerili: "Plastmassi peale ei tohi ka küünalt panna!"

Kervin: "Kui kodust ära lähed, siis tuleb küünal ära puhuda."

Must. Mardipäevaks tegime maske, mida värvisime saunaahjust võetud söega. Emad-isad olid nii tublid ja aitasid mardisante riietada. Poisid vaimustusid läkiläkidest ja panid need juba hommikul pähe. Koos Unistajatega käisime mardisandis Okasroosikese lasteaias.

Lenna: "Mulle meeldis see, kes käis rahakotiga ringi."

Sofia: "Sabakeerutaja oli äge ja mardisantide laulu meeldis ka laulda."

Lisaana: "Mulle meeldis, et Rosa oli karu. Ja laulda meeldis ka. Ja "Kes aias" tantsida."

Valge. Eelmisel aastal käisime ise kadrisandis, aga sel aastal ootasime kadrisante külla. Okasroosikese lasteaia kadrisandid tulid ka! Et ootamine oleks lõbusam, rääkisime kadriperest ja kadripäeva kommetest ning tegime lõngadest kadritittesid.

Sofia: "Mulle meeldis kadriema, sest ta on mu Elli õpetaja. Tundsin ta näost ja häälest ära."

Lenna: "Mulle meeldis see üks laul. Ja meeldis kui tegime seda kadrititte. Et kas poisi või tüdruku."

Rosa. Loomulikult kõige rohkem värve andis sombusesse novembrisse Rosa, kelle energia, uued ideed, tegutsemistahe ja rõõmsameelsus nakatab ka Hampeleid. Rosa tegi meiega koos lehvikuid, siile ja pildiraame. Sporti saame temaga teha kaks korda nädalas. Siil oli eriti tore, sest just enne Rosa siili leidsime ka kohaliku siili.

Lisaana: “Rosa on Hispaaniast. Ta on pikkade juustega. Mustadega. Tal on ilus pusa, mis on ilma lukuta. Mulle meeldis teha Rosaga pildiraami. Ta oskab üldse palju asju. Mulle meeldib ta jope ka. Ja mulle meeldib takka kivi-paber-käärid mängida.”

Sofia: “Mulle meeldib, et ta võimleb ja on koos meiega. See oli ka äge, et ta mardisandis oli meiega karu.”

Lenna: “Mulle meeldib, et ta pildistab. Ja trenni meeldib koos Rosaga teha. Ta üldse õpetab igasuguseid asju tegema. Mulle meeldis lehvikuid teha. Meie õpetame teda eesti keelt rääkima.”

Loore Mirell: “Rosa on ilus. Ta ei karju ega pahanda. Mulle meeldib temaga mängida puslet.”

Kerili: “Rosal on pruunid juuksed ja mulle meeldib temaga trenni teha.”

Rosaga trenni tegemas

Pildiraami meisterdamine

Siili meisterdamine

Hampelid jäävad ootama valget detsembrit, päkapikke ja jõuluvana. Tulgu need päkapikud ja jõuluvana kasvõi maskiga, aga põhiline, et tuleks. Midagi peab ju jääma samaks selles muutuvmas maailmas! Toredat päkapikutamist!

Õnneseente toimetused

Eve Rosar, Lily Nieländer, Kristina Strižalova

**Meie Õnneseene pere on endiselt võlutud tähtedest.
Laome, voolime, lõikame, kleebime ja otsime loodusest.**

Käime endiselt matkamas. Seekord Roosisaarel.

**Aga aeg on rohkem päkapikkudele mõelda ja nii me lõpetasime oma „Täheralli” tähepiparkookide tegemisega.
Väga head said!**

Mäng, mäng, mäng on väikese Pesamuna töö!

Marika Schmidt, Liina Vaglates, Kaja Jürisoo

Nukumängud
sobivad
nii poistele
kui ka
tüdrukutele

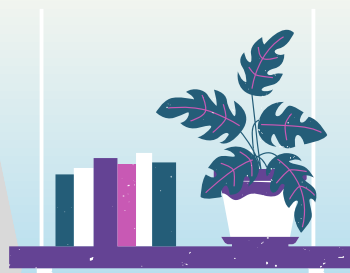

**Ei me mängust
ära väsi,
kui me kõrval
sõbra abistav
käsi!**

Riiulisse mahuvad
nii raamatud,
mänguasjad
kui ka lapsed.
Riiulis on ruumi kõigile!

Head aega november,
Pesamunade projekt
lõppes karupoja
riidesse panekuga.

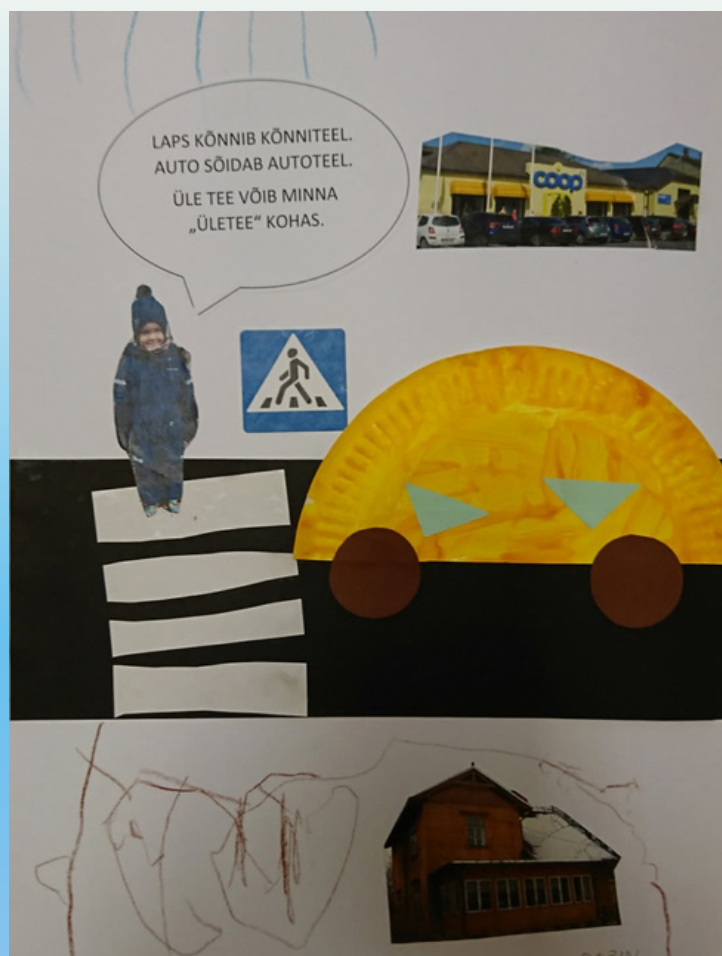
Matkasell liiklemas

Maie Allas, Helen Saarnits, Piia Savi

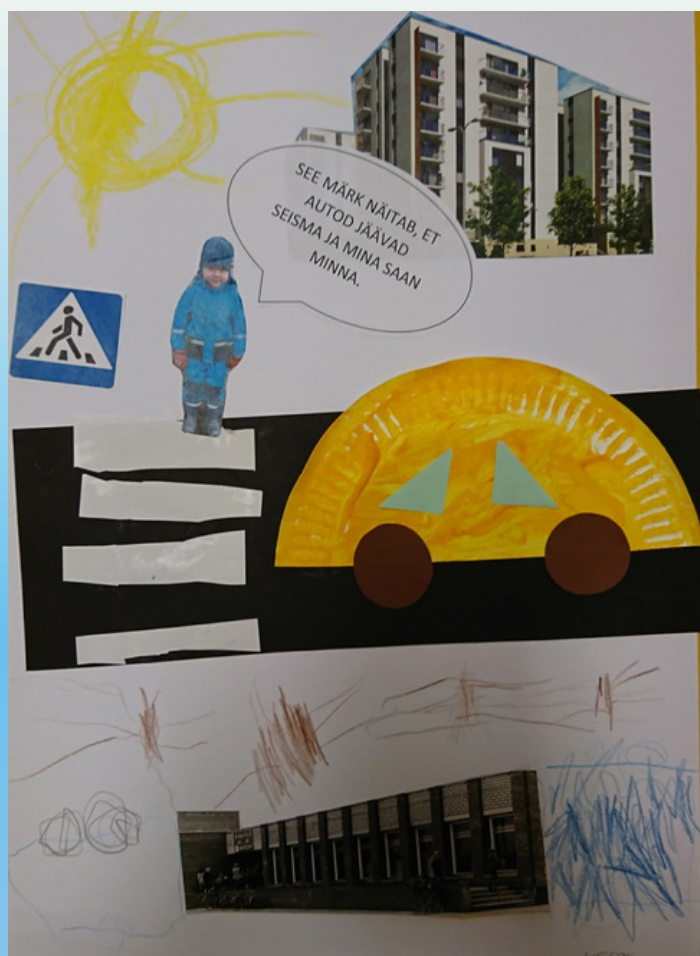
Himpel seda teab, kuidas liiklema nüüd peab.
Vaatab, kuulab hoolega ega liigselt kiirusta.
Sõbral käest ta võtab kinni,
siis on julgem kõndida.
Helkurvestis Himpel tuleb vastu naerul suu,
küll on õues palju sädelust ja valgustust.
Himpel sedagi nüüd teab, kus sõidutee, kus kõnnitee
ning kellele on mõeldud need.
Mis nüüd küll teha, ees sõidutee,
kuid meil on vaja minna üle tee,
et jõuda parki enne õhtut veel.
Võibolla oskad vastust öelda sina,
kes võiksid olla abiks Himpelile sellel teel?

SINU VASTUS ON :

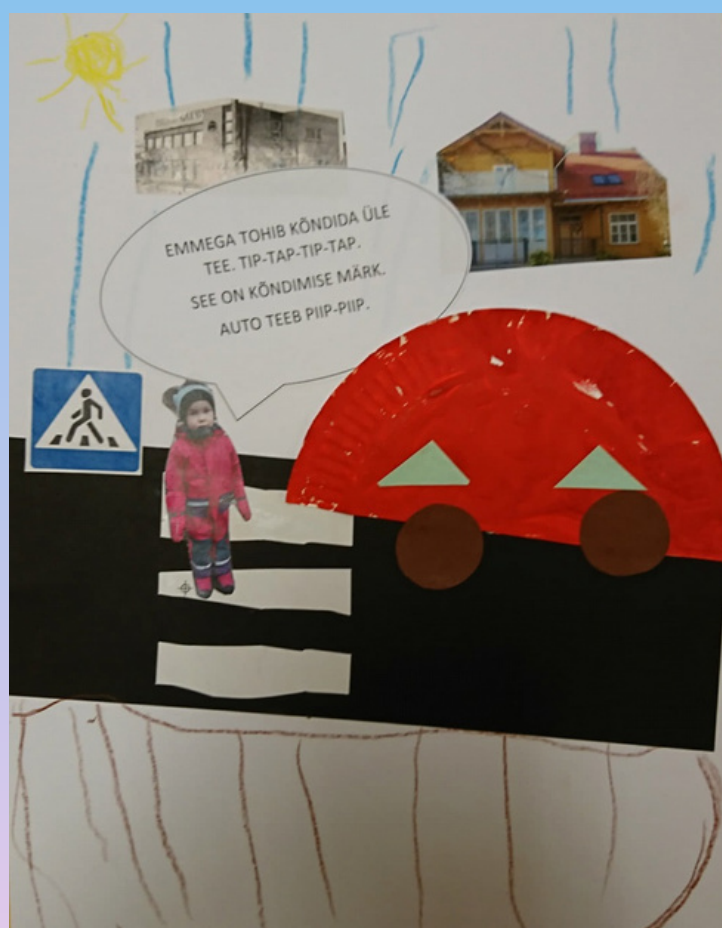

Robin, 3a

Kert, 3a

Mia, 3a

Rihard, 3a

Rahvakalendri tähtpäevad

Märdilaul

Harglõ rahvalaul, "Võrokiilne lugõmik" 1996, lk 76; Tsirr-virr
lõokõnõ, lk 108-109

Laskõq sisse märdisantõ, marte, marte!

Märdi küüdseq külmetäseq,

Märdi varba valutasõq.

Laskõq sisse märdisantõ!

Ega neoq märdiq siist ei olõq,

neo õks ommaq kavvõst tulluq.

Seod lakja lauda müüdä, laskõq sisse märdisantõ!

Märt ei tulõq söömä peräst,

Märt ei tulõq jooma peräst,

Märt tulõ talu õnnõ peräst,

Märt tulõ perre õnnõ peräst!

Tulõq vällä, perenaanõ, võtaq võtmõq saiba

otsast, astuq alla aida manuq.

Märt taht pulli puusalihha, vana pätsü päalihha!

Ütelüs

Kurõq lääväq – kuřaq ilmaq.

Haniq lääväq – hallaq maan.

Luigaq lääväq – lumi takan

Võru keelepesa kadrihaned

Robotid? Lasteaias? Miks?

Monika Märtn, Netti Rosenberg, Ege Mürkhain

Eks ikka selleks, et luua lastele arendav ja kaasaegne õppe- ja mängukeskkond ning kujundada laste digipädevuse algoskusi.

Ninatarga rühma lapsed on juba nelja-aastased ning valmis tegelema robotikaga. Alustasime lihtsamate tegelastega nagu Ozobot, kes oskab mööda joont liikuda, muuta värve ning täita peale laetud programmeerimiskäskude. Lapsed saidki suurele paberile joonistada erinevatest värvides raja, millesse oli kaasatud hetkel rühmas käsitletav projekt - ÖÖ ja PÄEV.

Jooned kulgesid mööda hommikutegevusi ning samal ajal said lapsed ise rääkida, mida pisikene tegelane hommikuti tavaliselt teeb. Eriti lõbusaks ja üllatavaks läks siis kui õpetaja abiga pandi rajale „väike vimpka” (keerutus, tagurpidi tagasi liikumine, erinevad liikumiskiirused jne). Jutustajad said arendada jutustamisoskust ning kuulajad kuulamisoskust.

Tegevus Ozobot robotitega

Peaaegu sama tegevus toimus ka natukene keerulisema roboti BlueBotiga, millega tegutsedes omandatakse algteadmised programmeerimisest. Lapsed sisestasid robotile käsklusi (astu otse, keera jne.). Robotiga tegutsedes areneb laste algoritmiline mõtlemisvõime (programmi loomine ja vigade tuvastamine) ja loogiline arutlusvõime (programmi käitumise ennustamine ja teekonna kavandamine). Tegevuse mõte toimus ikka rühmas toimuvat projekti silmaspidades (liikumine ühelt tegevuselt teisele).

Tegevus BlueBot robotitega

Kõik robotitega tegevused olid mängulised, lustlikud ja lõbusad, kuid samas ka õpetlikud ja arendavad. Suured Ninatargad julgustavad digivahendeid kasutama kõiki õpetajaid, sest see parandab õpimotivatsiooni, edendab koostööd ning annab uusi võimalusi.

Võidusõit BlueBot robotitega

Novembrikuu Päka rühmas

Kadi Kalda, Merike Parv, Vaike Saar

Alles algas novembrikuu ja juba saame talle öelda "Head aega!". Nii nagu eelnevad kuud on ka novembrikuu väikeste ja suurte Päcade jaoks olnud kiire ja teguderohe. Aja sisse on jäänud vahvad ettevõtmised nii lasteaias, kui ka väljaspool lasteaeda.

Elisabeth püüab kala ja hüüab "Sain kala kätte".

Kadi: "Mis kala sa said?"

Elisabeth: "Singikala ja makaronikala"

Kuna meie lastel on igapäevaselt kaasas oma kaisuloomad, keda alati tutvustatakse kõikidele rühma-kaaslastele, siis otsustasime koos lastega, et meie järgmiseks projektiks saavadki loomad, kes elavad metsas ja loomad, kes elavad kodus. Lastele on suurt huvi pakkunud õpetajate abiga internetist ja raamatutest loomade kohta uurimine (lühivideote vaatamine, häälte kuulamine, jäljed jne).

Novembri alguses õppisid väikesed Päkad muusika-ja rühmaõpetajate abiga selgeks armsa laulu ja luuletuse oma isale, mis jõudis iga lapse isani videopostituse vahendusel facebooki grupis. Saame öelda, et Päkad esinemist ei karda ja saavad sellega suurepäraselt hakkama.

Hanna näitab küülikule oma hüppelooma

Päkad tutvusid ka BeeBot mesilastega ning said ise panna mesilased liikuma. Mesilaste jälgimine oli põnev ja huvipakkuv.

Õpetaja Merike tõi ühel päeval lasteaeda oma lemmikud koer Deisy ja küülik Jässu. Merike tutvustas oma lemmikuid, rääkis mida nad söövad ja kus nad elavad. Veel rääkis Merike teistest lemmikutest, keda ta kahjuks kaasa võtta ei saanud (pullipoisid, kanad, koerad, kass). Meie lastele on juba varasemalt tuttav ka Vaike sõbranna koer Tsäki, kes on meie rühma laste suur sõber. Kui Vaike ujumas käib ja meie temaga kaasa läheme, siis Tsäkikene jookseb juba kaugelt meile vastu oma saba liputades. Ja oh seda rõõmu laste ja koerakese silmades.

**Kiivi söömine noa ja kahvliga pole
Rolandi jaoks mingi probleem!**

Deisy Päcade juures

Siidrimõisa lihaköögis on Päkad juba vanad tuttavad!

Päkad juba ootavad seda kõige imelisemat aega, kui igal hommikul on üllatus sussi sees ja kõikide soovid täidab üks vahva ja muhe mees. Ja nagu ütles meie rühma Saara teistele lastele "Tasa lapsed, ega päkapikud ja jõuluvana tulevad sisse varsti".

Kuna aeg möödub nii kiiresti, siis võtame meiegi oma projekti taas kokku ja teeme juba ettevalmistusi uue projekti jaoks, milleks on "Jõuluaja imeline võlu". Meie õpetaja abi Vaikele piisab vaid ühest mõttest/sõnast ning juba ta toimetab ja teeb ettevalmistusi. Vaike valmistas meie rühma lastele lihtsa täringumängu "Kingitus jõuluvanale".

Vaike valmistatud lauamäng

Esimene imeline lumesadu

Väikeste Nöpsikute tegemised

Avelin Oper , Malle Juhkam, Tiia Evestus

Nöpsikud teavad, et tarkus ja teadmised tulevad tasapisi igapäevastes toimingutes, rohkes mängus ja mängulistest tegevustes – nii õpime üksteiselt. Lühikesed ja arusaadavad reeglid aitavad vältida pahandusi ja arusaamatusi.

Rühmas peame oluliseks laste aktiivsust ja iseseisvust, lapse arengu igakülgset toetamist ja jälgimist. Õpetajatena püüdleme selles suunas, et meie tulevased põlvkonnad omandaksid vajalikke oskusi ning pädevusi juba varases lapsepõlves, siis kui inimene on kõige vastuvõtlikum ja arenemisvõimelisem.

Meie rühma väärtuskasvatuse üheks eesmärgiks on õpetada lapsi koos toimima. Head kombed, viisakusreeglid ja kõige tavalisemad hügieeninormid on osa sellest teest. Elu baasväärtusteks peavad Nöpsikud oluliseks ausust, mis samuti loob turvalise ja usaldusväärse tulevikuühiskonna.

Hoolivus rühmas – koos on lõbusam ja tõhusam, näen ja aitan kaaslast enda kõrval, jagan mänguasju, sõbrad on olulised. Armastus teeb kõik asjad heaks, toob naeratuse näole ja teeb südame soojaks.

Mida sa omaile ei soovi, seda ära tee ka teisele!

Lasteaia uus vabatahtlik Rosa

Minu nimi on Rosa Ayuso Moreno, olen 26-aastane ja olen pärit Meridast (Hispaania). Lapsest peale armastan sporti. Olen tegelenud kergejõustikuga, olnud poolprofessionaalne jalgpallur, jõudes rannajalgpallis Euroopas seitsmendale kohale ja nüüd armastan crossfiti. Mul on sporditeaduste ja kehalise tegevuse bakalaureuse diplom, olen spetsialiseerunud tervisele ja elukvaliteedile. Mul on kaks magistrikraadi, üks loodusteadustes ja teine hariduses, mis teeb minust keskkooli kehalise

kasvatuse õpetaja. Olen töötanud 4 aastat puuetega inimestega ja neile kohandatud spordiga. Enne vabatahtlikku tööd kaalusin uurimistöös osalemist. Avaldasin artikli ja kirjutan veel ühe ning ehk kaalun ühel hetkel oma elus doktorikraadi omandamist. Mulle väga meeldivad kunstid; muusika, maalimine, kino, fotograafia ja luule ...

2020. aasta septembris lahkusin Hispaaniast, et seigelda ja olla liikuvama eluviisiga. Alustasin Rootsist. Elasin kuu aega farmis, kogukonnas, elades jätkusuutlikku ja ökoloogilist elu ning nautides looduskeskkonda. Seal otsustasin jätkata oma kogemuste suurendamist. Nüüd olen Eestis, Võrus, kus töotan lasteaias Päkapikk kuni juuni alguseni 2021. Alates saabumisest olen kogu kogukonna poolt väga hästi vastu võetud. Pakun välja iga nädal tegevusi nii kunsti kui ka kehalise tegevuse jaoks. Keel tundus algul võimatu, kuid lisan iga päev oma sõnastikku uusi sõnu. Samuti on mulle antud võimalus õppida eesti rahvatantse ja proovin ka kannelt mängida. Tunnen end väga mugavalt ja õnnelikult. Olen väga tänulik selle kogemuse eest!

Tahaksin jätkata teie riigi tundmaõppimist. Olen avatud kõikidele ideedele ja ettepanekutele ning soovin koos teiega edasi tegutseda!

Kiri jõuluvanale

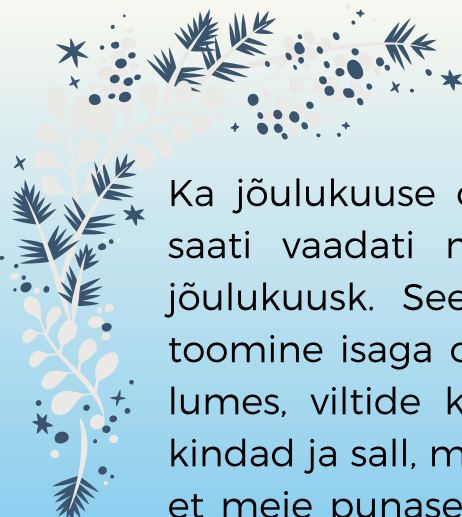
Tere Kallis Jõuluvana!

Ma pole Sulle juba aastaid kirjutanud, kuid oled siiski igal aastal tulnud ja 60 aastat mind alati rõõmustanud. Tahan Sind selle eest oma kirjaga väga tänada. Esimest kohtumist Sinuga ma enam ei mäleta aga ema ja isa kurtsid, et olin Sind väga kartnud. Järgmistel aastatel püüdsin olla hea laps, sest Sinu vööl olev vits tundus hirmutav. Ega Su rüügi tookord polnud kiita: lambanahkne kasukas, tume karvamüts, pulstunud habe.

Luule 57 aastat tagasi Näärivanaga

Peale selle meenutasid Sa mulle naabrionu, kes käis igal jõululaupäeval Kungla orkestri proovis ja seepärast ei jõudnud kunagi meie pidulauda õigeks ajaks. Mul oli nii kahju temast ja ma lubasin tal päheõpitud luuletuse igal aastal endale ette kanda ning alles siis sai ta kingituse minu käest kätte. Mina olin ju tema kingi lunastamiseks kas laulnud, tantsinud või Sulle pai teinud. Kõige rohkem on mul meeles see jõulueelne vaaritamine: verivorstid ja kardemoniga ahjusaiad, sült, pasteet ning hapukapsad.

Ka jõulukuuse otsimine oli väga suur sündmus. Juba sügisest saati vaadati metsas ringi, et milline võiks olla järgmine jõulukuusk. See pidi olema laeni ja väga kahar. Kuuse ära toomine isaga oli põnev aga väiksele lapsele ränkaskes- kõhuni lumes, viltide küljes jääkamakad, märjad villased narmastega kindad ja sall, mis hõõrus lõua punaseks. Mõnikord juhtus ka nii, et meie punase lindikesega märgitud kuusk oli miskipärast ära kadunud oma kohalt ning naabritädi jõulukuusk oli väga meie kadunud puukese moodi. Minu lapsepõlve meenutab äsja jõululaupäeval sisse toodud natuke lumise kuuse lõhn. Kuuske tohtis kaunistama hakata vahetult enne laua katmist. Meie kodus olid veel säilinud eestiaegsed kuusekaunistused: klaashelmed ja jääpurikad ning õhkõrnad looma kujukesed. Küünlad pandi spiraalsete traadist küünlahoidjate sisse, millel olid raudkuulikesed tasakaalu hoidjateks. Ja kuuse all seisis savist jõuluvana. Kahjuks jäi ta väga vanaks ning temast sai mälestuste tolm. Lapsepõlve jõulukingitused on mulle hästi meelde jäänud. Esimeses klassis sain suure šokolaadist telefoni, mis oli kuldses paberis. Teises klassis sain raamatu "Roosa muinasjutt". Kõige rohkem ootasingi ma kingituseks raamatut, siis oli väga mõnus kuuse juures raamatute lummuses unistada. Selle aastal on mul Sulle tagasihoidlik palve: "Ära mulle pakki too!". Minule mõeldud paki võid viia mõnele kurvale lapsele! Kui sa väga tahad mulle rõõmu valmistada, siis paluks jõuluõhtuks natuke suusalund, härmas puid, tähistaevast, mõned külmakraadid ning kõikidele minu sõpradele hingerahu. Kui Sulle, kallid Jõuluvana sobib, siis võid minu lapsed ja lapselapsed jõululaupäeval koos endaga meie poole kuuse alla istuma kutsuda. Ja kui Sa väga väsinud ja näljane oled, võid meie pool ka kõhu täis süüa ning natuke pikutada, enne kui sa uuesti teeles asud.

Sind ikka ootama jäädes,
lapsemeelne Luule Savi talust

Rühmade jõulupeod

**15.12 KELL 11.00 - PESAMUNA RÜHM JUSSIKESE
LASTEAIAS**

**15.12 KELL 16.00 - ÖNNESEENE JA NINATARGA RÜHM KREUTZWALDI
MUUSEUMIS**

**16.12 KELL 15.30 - NÖPSIKU JA HIMPELI RÜHM KREUTZWALDI
MUUSEUMIS**

**16.12 KELL 17.00 - HELLIKU JA DILIDONI RÜHM KREUTZWALDI
MUUSEUMIS**

**17.12 KELL 15.30 - PÄKA RÜHM KREUTZWALDI
MUUSEUMIS**

**17.12 KELL 17.00 - HAMPELI JA UNISTAJA RÜHM KREUTZWALDI
MUUSEUMIS**

*Palju õnne
sünnipäevaks!*

KADRI MÄHAR 06.12
LIINA VAGLAKES 14.12
GERLI KLINK 26.12
ANITA PUNAMÄE 29.12
MAIE MADI 30.12

HEAD LAPSEVANEMAD!

Võru lasteaed Päkapikk
võtab osa Võru linna jõululaadast,
mis toimub 5. detsembril

Päkapikud asuvad meisterdama ja küpsetama! Lapsevanemad saavad aidata kaasa õnneloosi asjade varumisel ja laadaleti täiendamisel, lasteaia hoolekogu organiseerib müügi laadal.

Õnneloosi asju ootame lasteaeda 30. novembriks, muud laadakaupa kuni 4. detsembrini.

Laadatulu kasutatakse lasteaia õueala vahendi soetamiseks

OOTAME KÕIKI LAADALE!